Мемлекеттік сатып алулар туралы шартты бір көзден жасауды реттейтін мемлекеттік сатып алу жөнінде негіздеме

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2022 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауынан дәйексөз «Әділ мемлекет. Бір ұлт. Өркендеген қоғам», 1 тарау Жаңа экономикалық саясат: - «Бізге мемлекеттік сатып алудың сапалы жаңа жүйесін құру керек. **Ең төменгі баға емес, сатып алынатын тауарлар мен қызметтердің сапасы басымдық болуы керек**».

2022–2024 жылдар аралығында жалпы білім беретін мектеп ғимаратындағы инженерлік желілерді, оның ішінде кәріз (канализация) жүйесін күтіп ұстау және жөндеу бойынша жұмыстар мен қызметтер мемлекеттік сатып алуды баға ұсыныстарын сұрату және ашық конкурс тәсілдері арқылы жүзеге асырылды. Аталған тәжірибе көрсеткендей, бұл сатып алу тәсілдері негізінен ең төменгі бағаға бағытталған, соның салдарынан орындалған жұмыстардың сапасы төмендеп, мектептің инженерлік желілерінің тиісті техникалық жағдайы қамтамасыз етілмеді.

Мектеп ғимаратын пайдалану барысында қолданыстағы канализация құбырларының авариялық және аса қанағаттанарлықсыз техникалық жағдайда екендігі анықталды, атап айтқанда:

құбырлардың физикалық тозуы нормативтік пайдалану мерзімінен асып, 80 пайыздан жоғары деңгейге жеткен;

оқушылар пайдаланатын санитариялық тораптарды қоса алғанда, жүйелі түрде авариялық бітелулер, ағып кетулер және қосылыстардың герметикалығының бұзылуы орын алады;

құбыр желілерінің жекелеген учаскелерінде коррозия, деформация және ішінара бұзылу анықталған, бұл кез келген уақытта кенеттен жарылып кету қаупін тудырады;

ағынды сулардың кері ағу фактілері, сондай-ақ оқу кабинеттері мен дәліздерде өткір жағымсыз иістің пайда болуы тіркелуде;

санитариялық үй-жайлар мен техникалық аймақтардың мезгіл-мезгіл су басуы орын алып, оларды пайдалануға мүмкіндік бермейді.

Аталған авариялық жағдайлар санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуына, оқушылар мен мектеп қызметкерлерінің денсаулығы мен қауіпсіздігіне нақты қауіп төндіруіне, сондай-ақ оқу процесінің тоқтап қалу қаупіне, оның ішінде уәкілетті органдардың нұсқамасы бойынша мектеп ғимаратының немесе жекелеген үй-жайларының жабылуына әкеп соқтыруы мүмкін.

Бұрын бәсекелестік рәсімдер нәтижесінде тартылған мердігер ұйымдар жұмыстарды сапасыз әрі құрылыс және техникалық нормаларды бұза отырып орындап, тек уақытша және жергілікті шаралармен шектелген. Соның салдарынан ақаулар қысқа мерзімге ғана жойылып, авариялық жағдайлар қайта орын алған, бұл келісімшарттардың бұзылуына, сатып алу рәсімдерінің қайта жүргізілуіне, жұмыстардың орындалу мерзімдерінің созылуына және бюджет қаражатының игерілмеуіне әкелген.

Мектептің канализация желілерінде авариялық жағдайлардың бірнеше рет орын алуы ғимаратқа материалдық залал келтірудің нақты қаупін туындатып, балалардың болу жағдайларын нашарлатады, сондай-ақ білім беру саласындағы мемлекеттік мекеменің қызмет көрсеткіштері мен беделіне теріс әсер етеді.

Осыған байланысты, Мемлекет басшысының Жолдауын іске асыру мақсатында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 1 шілдедегі №106-VIII «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 5-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес, төтенше жағдайлардың алдын алу, қауіпсіз оқу жағдайларын қамтамасыз ету, бюджет қаражатын ұтымды және тиімді пайдалану, баға мен сапаның оңтайлы арақатынасын қамтамасыз ету, сондай-ақ жұмыстарды шұғыл және сапалы орындау мақсатында мектеп ғимаратындағы канализация құбырларын авариялық демонтаждау және монтаждау жұмыстарын мемлекеттік сатып алуды бір көзден тікелей шарт жасасу тәсілімен ИП «Аякөз» жеткізушісінен жүзеге асыру туралы шешім қабылданды.

Аталған сатып алу тәсілін таңдау білім беру ұйымдарында авариялық жөндеу жұмыстарын орындау бойынша практикалық тәжірибесі бар, қажетті материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етілген және оқу процесін тоқтатпай қысқа мерзімде жұмыс орындауға мүмкіндігі бар мердігерді тарту қажеттілігімен негізделеді. Бұл қабылданған шешім канализация жүйесінің сапалы әрі ұзақ мерзімді жұмысын қамтамасыз етіп, мектеп ғимаратының үздіксіз пайдаланылуына мүмкіндік береді.

Директор Нұқусова А.С.

Обоснование государственных закупок
способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках

Цитата из Послания Главы государства Касым-Жомарта Токаева народу Казахстана от 1 сентября 2022 года «Справедливое государство. Единая нация. Благополучное общество», глава 1 Новая экономическая политика: - «Предстоит выстроить качественно новую систему государственных закупок. **В приоритете должно быть качество закупаемых товаров и услуг, а не минимальная цена.**».

В период с 2022 по 2024 годы работы и услуги, связанные с обслуживанием и ремонтом инженерных сетей, в том числе канализационных систем **в здании общеобразовательной школы**, закупались способами запроса ценовых предложений и открытого конкурса. Практика показала, что данные способы закупок были ориентированы преимущественно на минимальную цену, что негативно отразилось на качестве выполняемых работ и не обеспечило надлежащее техническое состояние инженерных сетей школы.

В процессе эксплуатации здания школы установлено, что существующие канализационные трубы находятся в **аварийном и критическом техническом состоянии**, а именно:

- физический износ труб превышает нормативный срок эксплуатации и составляет более **80 %**;
- систематически происходят **аварийные засоры, протечки и разгерметизация соединений**, в том числе в санитарных узлах, используемых учащимися;
- выявлены участки **коррозии, деформации и частичного разрушения трубопроводов**, что создаёт риск внезапного прорыва;
- фиксируются случаи **обратного тока сточных вод**, появления резкого неприятного запаха в учебных кабинетах и коридорах;
- периодически происходит **подтопление санитарных помещений и технических зон**, что приводит к невозможности их эксплуатации.

Указанные аварийные ситуации приводят к **нарушению санитарно-гигиенических и санитарно-эпидемиологических требований**, создают угрозу здоровью и безопасности учащихся и работников школы, а также ставят под риск **приостановку учебного процесса**, включая возможное закрытие отдельных помещений или всего здания школы по предписанию уполномоченных органов.

Ранее привлекаемые подрядные организации, определённые по результатам конкурентных процедур, выполняли работы некачественно и с нарушением строительных и технических норм, ограничиваясь временными и локальными мерами. В результате дефекты устранялись лишь на короткий срок, аварийные ситуации повторялись, что приводило к расторжению договоров, проведению повторных процедур закупок, затягиванию сроков выполнения работ и неосвоению бюджетных средств.

Неоднократные аварии на канализационных сетях школы создают **реальную угрозу причинения материального ущерба зданию**, ухудшения условий пребывания детей, а также негативно отражаются на показателях деятельности и репутации государственного учреждения в сфере образования.

В этой связи, в целях реализации Послания Главы государства, а также на основании подпункта 1 пункта 1 статьи 5 Закона Республики Казахстан от 1 июля 2024 года №106-VIII «О государственных закупках», в целях **недопущения чрезвычайных ситуаций**, обеспечения **безопасных условий обучения**, оптимального и эффективного расходования бюджетных средств, обеспечения соотношения цены и качества, а также **незамедлительного и качественного выполнения работ**, принято решение осуществить закупку **работ по аварийному демонтажу и монтажу канализационных труб в здании школы** способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках с ИП «Аякөз».

Выбор данного способа закупки обусловлен необходимостью привлечения подрядчика, обладающего практическим опытом выполнения аварийных работ в образовательных учреждениях, соответствующими техническими ресурсами и возможностью выполнения

работ в сжатые сроки без остановки учебного процесса, что позволит обеспечить надлежащее качество, долговечность канализационной системы и бесперебойную эксплуатацию здания школы.

Директор **Нукусова А.С.**